

Grupper (II, kap. 2)

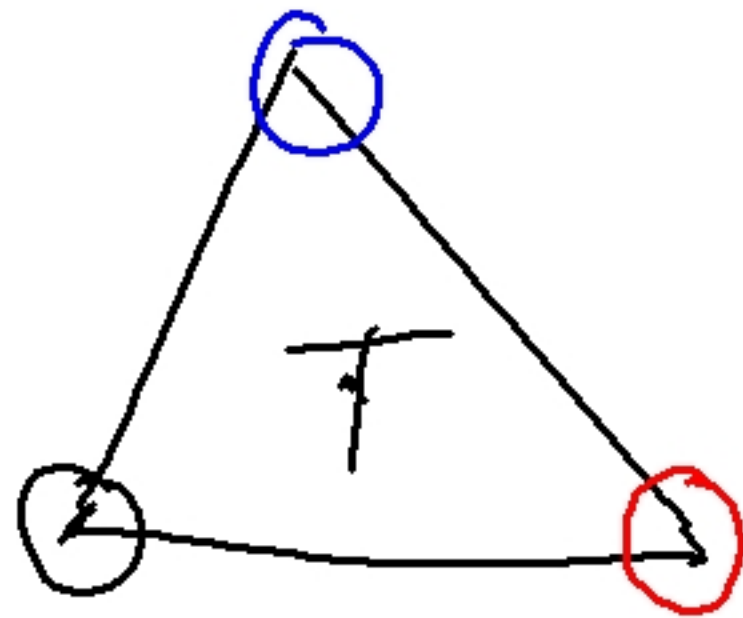
en grupp är en mängd G med
en operation $\cdot$, så att

- 1) $x, y \in G \Rightarrow x \cdot y$ också ligger i G
- 2) $(x \cdot y) \cdot z = x \cdot (y \cdot z)$; produkten är associativ
- 3) Det finns ett spec. element $e \in G$, s.a.
 $x \cdot e = e \cdot x = x$

4) Till varje $x \in G$ kan vi hitta
ett "x-invers" $x^{-1} \in G$

$$x \cdot x^{-1} = x^{-1} \cdot x = e$$

Ex:

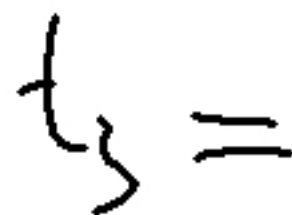
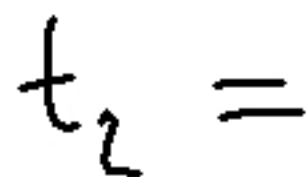
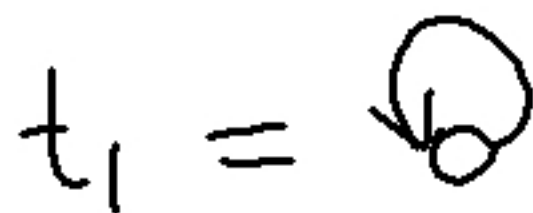
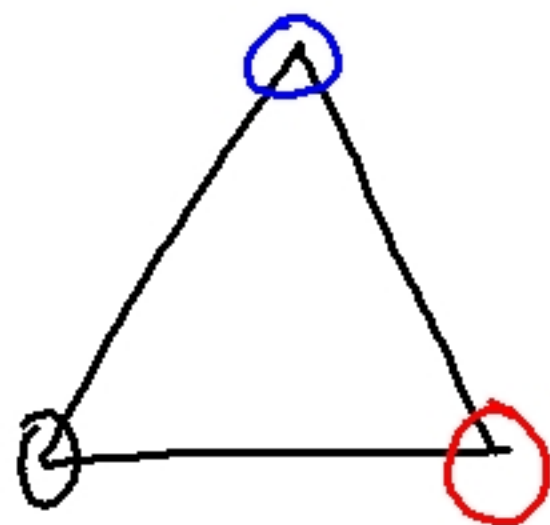
vilka rörelser
överför T till
sig själv?

$e =$ "rör inget"

$s_1 =$ "snurr 120° medurs"

$s_2 =$ "snurr 240° medurs"

3 Spiegelungen:

"Multiplikationstabellen"

	e	s_1	s_2	t_1	t_2	t_3
e	e	s_1	s_2	t_1	t_2	t_3
s_1	s_1	s_2	e	t_3		
s_2	s_2	e	s_1	t_2		
t_1	t_1	t_2	t_3	e		
t_2	t_2				e	
t_3	t_3					e

1) rörelse $\times$ rörelse = rörelse igen $\boxed{S_3}$

2) associativiteten gäller

3) e = "gör inget" är det
neutrala elementet

4) $s_1 s_2 = e$, $(t_i)^2 = e$ $i = 1, 2, 3$.

så det blir en grupp.

1) $(\mathbb{Z}, +)$ är en grupp

2) $(\mathbb{Z}, \cdot)$ ej grupp (2^{-1}
måste
vara
med!)

3) $(\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$ en grupp.
även $(\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$

$(\mathbb{Z}_{n,+})$ är en grupp.

När är $(\mathbb{Z}_n \setminus \{0\}, \cdot)$

en grupp — på fredag.